

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

(„Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04 – испр., 61/05, 61/07 и 93/12)

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уводи се порез на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) у Републици Србији (у даљем тексту: Република).

ПДВ је општи порез на потрошњу који се обрачунава и плаћа на испоруку добара и пружање услуга, у свим фазама производње и промета добара и услуга, као и на увоз добара, осим ако овим законом није друкчије прописано.

Члан 2.

Приход од ПДВ припада буџету Републике.

II. ПРЕДМЕТ ОПОРЕЗИВАЊА

Члан 3.

Предмет опорезивања ПДВ су:

- 1) испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности;
- 2) увоз добара у Републику.

Промет добара и услуга

Члан 4.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Добрима се сматрају и вода, електрична енергија, гас и топлотна енергија.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и:

1) пренос права располагања на добрима уз накнаду на основу прописа или другог акта државног органа, органа територијалне аутономије или локалне самоуправе;

2) предаја добара на основу уговора о продаји са одложеним плаћањем којим је уговорено да се право располагања преноси најкасније отплатом последње рате;

2а) предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу, закљученог на одређени период, за покретне или непокретне ствари, када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор ако се стране придржавају уговорних обавеза;

3) пренос добара од стране власника комисионару и од стране комисионара примаоцу;

4) испорука добара по уговору на основу којег се плаћа провизија при продаји;

5) пренос добара од стране власника консигнтеру и од консигнтера примаоцу добара;

6) испорука добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала испоручиоца, ако се не ради само о додацима или другим споредним материјалима;

7) пренос права располагања на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката;

7а) пренос власничког удела на грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката;

8) размена добара за друга добра или услуге.

Са прометом добара уз накнаду изједначава се:

1) узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, власника запослених или других лица;

2) сваки други промет добара без накнаде;

3) исказани расход (кало, растур, квар и лом) изнад количине утврђене актом који доноси Влада Републике Србије.

Узимање добара, односно сваки други промет добара из става 4. овог члана сматра се прометом добара уз накнаду под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза.

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга, сматра се да је извршена једна испорука добара.

Споредном испоруком добара из става 6. овог члана не сматра се пренос права располагања на грађевинском објекту или економски дељивој целини у оквиру грађевинског објекта која се сматра непокретношћу у смислу закона којим се уређује промет непокретности.

Код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, испорука сваког добра у имовини која се преноси сматра се посебним прометом.

Код испоруке у низу једног истог добра, код које први испоручилац преноси право располагања непосредно последњем примаоцу добра, свака испорука добра у низу сматра се посебном испоруком.

Министар надлежан за послове финансија (у даљем тексту: министар) ближе уређује критеријуме на основу којих се одређује када се предаја добара на основу уговора о лизингу, односно закупу сматра прометом добара из става 3. тачка 2а) овог члана, као и шта се сматра узимањем добара која су део пословне имовине пореског обвезника и сваким другим прометом без накнаде из става 4. овог члана.

Члан 5.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4 овог закона.

Промет услуга је и свако нечињење и трпљење.

Прометом услуга, у смислу овог закона, сматра се и:

1) пренос, уступање и давање на коришћење ауторских и сродних права, патената, лиценци, заштитних знакова, као и других права интелектуалне својине;

2) пружање услуга уз накнаду на основу прописа или другог акта државних органа, органа територијалне аутономије или локалне самоуправе;

3) предаја добара произведених или састављених по налогу наручиоца, од материјала наручиоца;

4) размена услуга за добра или услуге;

5) предаја јела и пића за конзумацију на лицу места;

6) *(брисана)*;

7) уступање удела или права.

Са прометом услуга уз накнаду изједначава се:

1) употреба добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица, односно употреба добара у непословне сврхе пореског обвезника;

2) пружање услуга које порески обвезник изврши без накнаде за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица, односно друго пружање услуга без накнаде у непословне сврхе пореског обвезника.

Употреба добара из става 4. тачка 1) овог члана сматра се прометом услуга уз накнаду под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра може одбити у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је остварено право на одбитак претходног пореза.

Ако се уз услугу врши споредно пружање услуга или споредна испорука добара, сматра се да је пружена једна услуга.

Код преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, свака услуга која се пружа преносом имовине сматра се посебним прометом.

Министар ближе уређује шта се сматра употребом добара и пружањем услуга из става 4. овог члана.

Члан 6.

Сматра се да промет добара и услуга, у смислу овог закона, није извршен код:

1) преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност;

2) замене добара у гарантном року;

3) бесплатног давања пословних узорака у уобичајеним количинама за ту намену купцима или потенцијалним купцима, односно трећим лицима за потребе анализе на основу акта надлежног органа;

4) давања рекламног материјала и других поклона мање вредности, ако се дају повремено различитим лицима.

Делом имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се целина којом се омогућава самостално обављање делатности стицаоца дела имовине.

Код преноса целокупне или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се да стицалац ступа на место преносиоца.

Министар ближе уређује поступак замене добара у гарантном року, шта се сматра преносом целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, из става 1. тачка 1), као и шта се сматра уобичајеним количинама пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности из става 1. тач. 3) и 4) овог члана.

Увоз добара

Члан 7.

Увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

III. ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК И ПОРЕСКИ ДУЖНИК

Порески обвезник

Члан 8.

Порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) је лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања.

Сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга.

Обвезник је лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица.

Члан 9.

Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом, односно актом органа Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе (у даљем тексту: Република, органи и правна лица), нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе или локалне самоуправе.

Република, органи и правна лица обвезници су за промет добара и услуга из става 1. овог члана за који би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, као и за промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе или локалне самоуправе, а који су

опорезиви у складу са овим законом. Сматра се да би изузимање од обавезе у смислу става 1. овог члана могло да доведе до нарушавања конкуренције, у смислу овог закона, ако промет добара и услуга из става 1. овог члана, осим Републике, органа и правних лица, врши и друго лице.

Порески дужник

Члан 10.

Порески дужник, у смислу овог закона, је:

- 1) обвезник из члана 8. и члана 9. став 2. овог закона;
- 2) порески пуномоћник кога одреди страно лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, односно пребивалиште, а које обавља промет добара и услуга у Републици;
- 3) прималац добара и услуга, ако страно лице из тачке 2) овог става не одреди пореског пуномоћника;
- 4) лице које у рачуну или другом документу који служи као рачун (у даљем тексту: рачун) искаже ПДВ, а није обвезник ПДВ или није извршило промет добара и услуга;
- 5) лице које увози добро.
- 6) *(брисана)*

Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, порески дужник је:

- 1) прималац добара или услуга, обвезник ПДВ, за промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима, извршен од стране другог обвезника ПДВ;
- 2) прималац добара, обвезник ПДВ, за промет грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, укључујући и власничке уделе на тим добрима, извршен од стране другог обвезника ПДВ, у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ у складу са овим законом;
- 3) прималац добара или услуга из области грађевинарства, обвезник ПДВ, односно лице из члана 9. став 1. овог закона, за промет извршен од стране обвезника ПДВ, ако је прималац добара или услуга инвеститор и ако је испоручилац добара или услуга извођач радова, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Ако је порески дужник из става 1. тач. 2) и 3) овог члана и обвезник, дужан је да испуни обавезе које су овим законом прописане за обвезника, осим издавања рачуна.

Министар ближе уређује шта се сматра секундарним сировинама и услугама из става 2. тачка 1) овог члана.

IV. МЕСТО И ВРЕМЕ ПРОМЕТА ДОБАРА И УСЛУГА И НАСТАНАК ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Место промета добара

Члан 11.

Место промета добара је место:

1) у којем се добро налази у тренутку слања или превоза до примаоца или, по његовом налогу, до трећег лица, ако добро шаље или превози испоручилац, прималац или треће лице, по његовом налогу;

2) уградње или монтаже добра, ако се оно уграђује или монтира од стране испоручиоца или, по његовом налогу, од стране трећег лица;

3) у којем се добро налази у тренутку испоруке, ако се добро испоручује без отпреме, односно превоза;

4) пријема воде, електричне енергије, гаса и топлотне енергије.

У случају промета добара у оквиру комисионих или консигнационих послова, место промета добара од стране комисионара или консигнатера одређује се, у складу са ставом 1. овог члана, и за испоруку комисионару или консигнатуру.

Место промета услуга

Члан 12.

Место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност.

Ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место:

1) у којем се налази непокретност, ако се ради о промету услуге која је непосредно повезана са том непокретношћу, укључујући делатност посредовања и процене у вези непокретности, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима;

2) где се обавља превоз, а ако се превоз обавља и у Републици и у иностранству (у даљем тексту: међународни транспорт), одредбе овог закона примењују се само на део превоза извршен у Републици;

3) где је услуга стварно пружена, ако се ради о:

(1) услугама из области културе, уметности, спорта, науке и образовања, забавно - естрадним и сличним услугама, укључујући услуге организатора приредби, као и са њима повезане услуге;

(2) споредним услугама у области транспорта, као што су утовар, истовар, претовар и сличне услуге;

(3) услугама процене покретних ствари;

(4) радовима на покретним стварима;

4) у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама:

(1) изнајмљивања покретних ствари, осим превозних средстава на основу рент а цар уговора;

(2) пружања телекомуникационих услуга;

(3) преузимања обавезе да се у потпуности или делимично одустане од вршења неке делатности или коришћења неког права;

(4) у области економске пропаганде;

(5) преноса, уступања и давања на коришћење ауторских права, права на патенте, лиценце, заштитних знакова и других права интелектуалне својине;

(6) банкарског, финансијског пословања и пословања у области осигурања и реосигурања, осим изнајмљивања сефова;

(7) саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга;

(8) обраде података и уступања информација, као и давања информација телефоном или на други начин;

(9) стављања на располагање особља;

(9а) клиничког испитивања лекова и медицинских средстава;

(9б) одобравања приступа мрежи природног гаса и мрежи за пренос електричне енергије;

(10) пруженим електронским путем, као и радио-телевизијским услугама;

(11) посредовања приликом пружања услуга из подтач. (1) - (10) ове тачке.

5) *(брисана)*

Место промета услуга посредовања, осим услуга посредовања из става 3. тачка 4) подтачка (11) овог члана, одређује се према месту промета добара и услуга који је предмет посредовања.

Министар ближе уређује шта се сматра услугама пруженим електронским путем из става 3. тачка 4) подтачка (10) овог члана.

Место увоза добара

Члан 13.

Место увоза добара је место у којем је увезено добро унето у царинско подручје Републике.

Време промета добара

Члан 14.

Промет добара настаје даном:

1) отпочињања слања или превоза добара примаоцу или трећем лицу, по његовом налогу, ако добра шаље или превози испоручилац, прималац или треће лице, по њиховом налогу;

2) преузимања добара од стране примаоца у случају уградње или монтаже добара од стране испоручиоца или, по његовом налогу, трећег лица;

3) преноса права располагања на добрима примаоцу, ако се добро испоручује без отпреме, односно превоза;

4) читавања стања примљене воде, електричне енергије, гаса и топлотне енергије које врши испоручилац, у циљу обрачуна потрошње.

5) *(брисана)*

У комисионим или консигнационим пословима, време испоруке добара од стране комисионара или консигнатера одређује се, у складу са ставом 1. овог члана и за испоруку комисионару или консигнатуру.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана односе се и на делимичне испоруке.

Делимичне испоруке из става 3. овог члана постоје ако је за испоруку одређених делова економски дељиве испоруке посебно уговорена накнада.

Време промета услуга

Члан 15.

Услуга се сматра пруженом даном када је:

- 1) завршено појединачно пружање услуге;
- 2) престао правни основ пружања услуге - у случају пружања временски ограничених или неограничених услуга.

Изузетно од става 1. тачка 2) овог члана, ако се за пружање услуга издају периодични рачуни, промет услуга сматра се извршеним последњег дана периода за који се издаје рачун.

Делимична услуга сматра се извршеном у време када је окончано пружање тог дела услуге.

Делимична услуга из става 3. овог члана постоји ако је за одређене делове економски дељиве услуге посебно уговорена накнада.

Време увоза добара

Члан 15а

Време увоза добара настаје даном када је добро унето у царинско подручје Републике.

Настанак пореске обавезе

Члан 16.

Пореска обавеза настаје даном када се најраније изврши једна од следећих радњи:

- 1) промет добара и услуга;
- 2) наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга;
- 3) настанак обавезе плаћања царинског дуга, код увоза добара, а ако те обавезе нема, даном у којем би настала обавеза плаћања тог дуга.

Изузетно од става 1. тач. 1) и 2) овог члана, пореска обавеза за пореског дужника из члана 10. став 1. тач. 2) и 3) овог закона настаје даном када се изврши промет добара и услуга.

V. ПОРЕСКА ОСНОВИЦА И ПОРЕСКА СТОПА

Пореска основица код промета добара и услуга

Члан 17.

Пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од примаоца добара или услуга или трећег лица, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У основицу се урачунавају и:

- 1) акцизе, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;
- 2) сви споредни трошкови које обвезник зарачунава примаоцу добара и услуга.

Основица не садржи:

- 1) попусте и друга умањења цене, који се примаоцу добара или услуга одобравају у моменту вршења промета добара или услуга;
- 2) износе које обвезник наплаћује у име и за рачун другог, ако тај износ преноси лицу у чије име и за чији рачун је извршио наплату.

Ако се накнада или део накнаде не остварују у новцу, већ у облику промета добара и услуга, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ.

Код промета добара или услуга, које чине улог у привредно друштво, основицом се сматра тржишна вредност тих добара и услуга на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ.

Члан 18.

Основицом код промета добара без накнаде сматра се набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара, у моменту промета.

Основицом код промета услуга без накнаде сматра се цена коштања тих или сличних услуга, у моменту промета.

У случају из ст. 1. и 2. овог члана ПДВ се не урачунава у основицу.

У случају превоза путника аутобусима, који врши лице које нема место стварне управе у Републици, основицу чини просечна накнада превоза за сваки појединачни превоз.

Начин утврђивања накнаде из става 4. овог члана ближе уређује министар.

Основица код увоза добара

Члан 19.

Основица код увоза добара је вредност увезеног добра утврђена по царинским прописима.

У основицу из става 1. овог члана урачунава се и:

- 1) акциза, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;
- 2) сви споредни трошкови који су настали до првог одредишта у Републици.

Првим одредиштем, у смислу става 2. тачка 2) овог члана, сматра се место које је назначено у отпремници или другом превозном документу, а ако није назначено, место првог претовара добара у Републици.

Члан 20.

Код увоза добара, које је обвезник привремено извезао ради оплемењивања, обраде, дораде или прераде (у даљем тексту: оплемењивање), оправке или уградње, основицу чини накнада коју је обвезник платио или треба да плати за оплемењивање, оправку или уградњу, а ако се та накнада не плаћа, основицу чини пораст вредности настао оплемењивањем, оправком или уградњом.

У случају из става 1. овог члана примењују се одредбе члана 19. став 2. овог закона.

Измена пореске основице

Члан 21.

Ако се измени основица за промет добара и услуга који је опорезив ПДВ, обвезник који је испоручио добра или услуге дужан је да износ ПДВ, који дугује по том основу, исправи у складу са изменом.

Обавеза из става 1. овог члана односи се и на лица из члана 10. став 1. тач. 2) и 3) и став 2. овог закона.

Ако се основица накнадно измени - смањи, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга исправи одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга.

Ако је испорука добара и услуга извршена обвезнику који нема право на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обвезник ПДВ, измену из става 3. овог члана обвезник може да изврши ако поседује документ о смањењу накнаде за извршени промет добара и услуга тим лицима.

Обвезник може да измени основицу за износ накнаде који није наплаћен само на основу правноснажне одлуке суда о закљученом стечајном поступку, односно на основу овереног преписа записника о судском поравнању.

Ако обвезник који је изменио основицу у складу са ставом 5. овог члана прими накнаду или део накнаде за испоручена добра и услуге у вези са којима је дозвољена измена основице, дужан је да на примљени износ накнаде обрачуна ПДВ.

Измена основице из ст. 1 - 5. овог члана врши се у пореском периоду у којем је наступила измена.

Ако је накнада за промет добара и услуга изражена у иностраној валути, повећање, односно смањење вредности динара у односу на страну валуту, не доводи до измене пореске основице, под условом да је при утврђивању основице и обрачуна ПДВ и наплати накнаде примењена иста врста курса динара исте банке.

Ако се у складу са царинским прописима измени основица за увоз добара која подлежу ПДВ, примењују се одредбе овог закона.

Обрачун вредности исказаних у страним валутама

Члан 22.

Ако је накнада за промет добара и услуга изражена у иностраној валути, за обрачун те вредности у домаћој валути примењује се средњи курс централне банке, односно уговорени курс који важи на дан настанка пореске обавезе.

Ако је основица за увоз добара изражена у иностраној валути, за обрачун те вредности у домаћој валути примењују се царински прописи који утврђују царинску вредност, а који важе на дан настанка пореске обавезе.

Пореска стопа

Члан 23.

Општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 20%.

По посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет добара и услуга или увоз добара, и то:

1) хлеба и других пекарских производа, млека и млечних производа, брашна, шећера, јестивог уља од сунцокрета, кукуруза, уљане репице, соје и маслине, јестиве масноће животињског и биљног порекла и меда;

1а) *(брисана)*

2) свежег, расхлађеног и смрзнутог воћа, поврћа, меса, укључујући и изнутрице и друге кланичне производе, рибе и јаја;

2а) житарица, сунцокрета, соје, шећерне репе и уљане репице;

3) лекова, укључујући и лекове за употребу у ветерини;

4) ортотичких и протетичких средстава, као и медицинских средстава - производа који се хирушки уграђују у организам;

5) материјала за дијализу;

6) ђубрива, средстава за заштиту биља, семена за репродукцију, садног материјала, компоста са мицелијумом, комплетне крмне смеше за исхрану стоке и живе стоке;

7) уџбеника и наставних средстава;

7а) персоналних рачунара и компоненти од којих се састоје персонални рачунари;

8) дневних новина;

9) монографских и серијских публикација;

10) огревног дрвета;

11) услуга смештаја у хотелима, мотелима, одмаралиштима, домовима и камповима;

12) услуге које се наплаћују путем улазница за биоскопске и позоришне представе, сајмове, циркусе, забавне паркове, концерте (музичке догађаје), изложбе, спортске

догађаје, музеје и галерије, ботаничке баште и зоолошке вртове, ако промет ових услуга није ослобођен ПДВ;

12а) *(брисана)*

13) природног гаса;

13а) топлотне енергије за потребе грејања;

14) пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима;

15) услуге које претходе испоруци воде за пиће водоводном мрежом, као и воде за пиће, осим флаширане;

16) пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода;

17) управљање комуналним отпадом;

18) одржавање чистоће на површинама јавне намене;

19) одржавање јавних зелених површина и приобаља;

20) превоз путника у градском и приградском саобраћају;

21) управљање гробљима и погребне услуге.

Министар ближе уређује шта се, у смислу овог закона, сматра добрима и услугама из става 2. тач. 1), 2), 2а), 4) - 11) и 15) - 21) овог члана.

VI. ПОРЕСКА ОСЛОБОЂЕЊА

Пореска ослобођења за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза

Члан 24.

ПДВ се не плаћа на:

1) превозне и остале услуге, које су повезане са увозом добара, ако је вредност тих услуга садржана у основици из члана 19 став 2 овог закона;

2) промет добара која обвезник или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство;

3) промет добара која инострани прималац или треће лице, по његовом налогу, шаље или отпрема у иностранство;

4) промет добара која инострани прималац отпрема у пртљагу који носи са собом у иностранство, ако:

(1) се добра отпремају пре истека три календарска месеца по испоруци тих добара;

(2) је укупна вредност испоручених добара већа од 150 ЕУР, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије, укључујући ПДВ;

5) унос добара у слободну зону, превозне и друге услуге корисницима слободних зона које су непосредно повезане са тим уносом и промет добара и услуга у слободној зони, за које би обвезник - корисник слободне зоне имао право на одбитак претходног пореза када би та добра или услуге набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне;

б) промет добара која су у поступку царинског складиштења;

ба) отпремање добара у слободне царинске продавнице отворене на ваздухопловним пристаништима отвореним за међународни саобраћај на којима је организована пасошка и царинска контрола ради продаје путницима у складу са царинским прописима (у даљем тексту: слободне царинске продавнице), као и на испоруку добара из слободних царинских продавница;

7) услуге радова на покретним добрима набављеним од стране иностраног примаоца услуге у Републици, или која су увезена ради оплемењивања, оправке или уградње, а која после оплемењивања, оправке или уградње, испоручилац услуге, инострани прималац или треће лице, по њиховом налогу, превози или отпрема у иностранство;

8) превозне и остале услуге које су у непосредној вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара, осим услуга које су ослобођене од ПДВ без права на порески одбитак у складу са овим законом;

9) услуге међународног превоза лица у ваздушном саобраћају, с тим што за нерезидентно ваздухопловно предузеће пореско ослобођење важи само у случају узајамности;

10) испоруке летилица, сервисирање, поправке, одржавање, чартерисање и изнајмљивање летилица, које се претежно користе уз накнаду у међународном ваздушном саобраћају, као и испоруке, изнајмљивање, поправке и одржавање добара намењених опремању тих летилица;

11) промет добара и услуга намењених непосредним потребама летилица из тачке 10) овог става;

12) услуге међународног превоза лица бродовима у речном саобраћају, с тим што за нерезидентно предузеће које врши међународни превоз лица бродовима у речном саобраћају, пореско ослобођење важи само у случају узајамности;

13) испоруке бродова, сервисирање, поправке, одржавање и изнајмљивање бродова, који се претежно користе уз накнаду у међународном речном саобраћају, као и испоруке, изнајмљивање, поправке и одржавање добара намењених опремању тих бродова;

14) промет добара и услуга намењених непосредним потребама бродова из тачке 13) овог става;

15) испоруке злата Народној банци Србије;

16) добра и услуге намењене за:

(1) службене потребе дипломатских и конзуларних представништава;

(2) службене потребе међународних организација, ако је то предвиђено међународним уговором;

(3) личне потребе страног особља дипломатских и конзуларних представништава, укључујући и чланове њихових породица;

(4) личне потребе страног особља међународних организација, укључујући чланове њихових породица, ако је то предвиђено међународним уговором;

16а) промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза;

16б) промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза;

16в) промет добара и услуга који се врши на основу међународних уговора, ако је тим уговорима предвиђено пореско ослобођење, осим међународних уговора из тач. 16а) и 16б) овог става;

17) услуге посредовања које се односе на промет добара и услуга из тач. 1) - 16) овог става.

Пореско ослобођење из става 1. овог члана примењује се и ако је накнада, односно део накнаде наплаћен пре извршеног промета.

Пореско ослобођење из става 1. тачка 3) овог члана не односи се на промет добара која инострани прималац сам превезе ради опремања или снабдевања спортских чамаца, спортских авиона и осталих превозних средстава за приватне потребе.

Ослобођење из става 1. тачка 16) подтач. (1) и (3) овог члана се остварује под условом реципроцитета, а на основу потврде министарства надлежног за иностране послове.

Иностраним примаоцем добара или услуга, у смислу овог члана, сматра се лице које:

- 1) је обвезник, а чије је место стварне управе ван Републике;
- 2) није обвезник, а има пребивалиште или седиште ван Републике.

Начин и поступак остваривања пореског ослобођења из ст. 1. - 3. овог члана прописује министар.

**Пореска ослобођења за промет добара и услуга
без права на одбитак претходног пореза
Члан 25.**

ПДВ се не плаћа у промету новца и капитала, и то код:

1) пословања и посредовања у пословању законским средствима плаћања, осим папирног и кованог новца који се не користи као законско средство плаћања или има нумизматичку вредност;

2) пословања и посредовања у пословању акцијама, уделима у друштвима и удружењима, обвезницама и другим хартијама од вредности, осим пословања које се односи на чување и управљање хартијама од вредности;

3) кредитних послова, укључујући посредовање, као и новчаних позајмица;

3а) *(брисана)*

4) преузимања обавеза, гаранција и других средстава обезбеђења, укључујући посредовање;

5) пословања и посредовања у пословању депозитима, текућим и жиро рачунима, налозима за плаћање, као и платним прометом и дознакама;

6) пословања и посредовања у пословању новчаним потраживањима, чековима, меницама и другим сличним хартијама од вредности, осим наплате потраживања за друга лица;

7) пословања друштава за управљање инвестиционим фондовима у складу са прописима којима се уређују инвестициони фондови;

8) пословања друштава за управљање добровољним пензијским фондовима у складу са прописима којима се уређују добровољни пензијски фондови и пензијски планови.

ПДВ се не плаћа и на промет:

1) услуга осигурања и реосигурања, укључујући пратеће услуге посредника и агента (заступника) у осигурању;

2) земљишта (пољопривредног, шумског, грађевинског, изграђеног или неизграђеног), као и на давање у закуп тог земљишта;

3) објеката, осим првог преноса права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката и првог преноса власничког удела на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и промета објеката и власничких удела на објектима у случају када је уговором на основу којег се врши промет тих добара, закљученим између обвезника ПДВ, предвиђено да ће се на тај промет обрачунати ПДВ, под условом да стицалац обрачунати ПДВ може у потпуности одбити као претходни порез;

3а) добара за која при набавци обвезник није имао право на одбитак претходног пореза;

3б) добара за која је у претходној фази промета постојала обавеза плаћања пореза у складу са законом којим се уређују порези на имовину;

4) услуга закупа станова, ако се користе за стамбене потребе;

5) удела, хартија од вредности, поштанских вредносница, таксених и других важећих вредносница по њиховој утиснутој вредности у Републици, осим власничких удела из члана 4. овог закона;

6) поштанских услуга од стране јавног предузећа, као и са њима повезаних испорука добара;

7) услуга које пружају здравствене установе у складу са прописима који регулишу здравствену заштиту, укључујући и смештај, негу и исхрану болесника у тим установама, осим апотека и апотекарских установа;

8) услуга које пружају лекари, стоматолози или друга лица у складу са прописима који регулишу здравствену заштиту;

9) услуга и испоруке зубне протетике у оквиру делатности зубног техничара, као и испорука зубне протетике од стране стоматолога;

10) људских органа, ткива, телесних течности и ћелија, крви и мајчиног млека;

11) услуга социјалног старања и заштите, дечје заштите и заштите младих, услуга установа социјалне заштите, као и са њима непосредно повезаног промета добара и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности;

12) услуга смештаја и исхране ученика и студената у школским и студентским домовима или сличним установама, као и са њима непосредно повезан промет добара и услуга;

13) услуга образовања (предшколско, основно, средње, више и високо) и професионалне преквалификације, као и са њима непосредно повезаног промета добара и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности, ако се ове делатности обављају у складу са прописима који уређују ту област;

14) услуга из области културе и са њима непосредно повезаног промета добара и услуга, од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а која су регистрована за ту делатност;

15) услуга из области науке и са њима непосредно повезаног промета добара и услуга, од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а која су регистрована за ту делатност;

16) услуга верског карактера од стране регистрованих цркава и верских заједница и са њима непосредно повезаног промета добара и услуга;

17) услуга јавног радиодифузног сервиса, осим услуга комерцијалног карактера;

18) услуга приређивања игара на срећу;

19) услуга из области спорта и физичког васпитања лицима која се баве спортом и физичким васпитањем, од стране лица чија делатност није усмерена ка остваривању добити, а која су регистрована за ту делатност.

Ако је обвезник ПДВ при набавци добара могао да оствари право на одбитак дела претходног пореза у складу са чланом 30. овог закона, не примењује се пореско ослобођење из става 2. тачка 3а) овог члана.

Министар ближе уређује шта се сматра добрима, односно услугама из става 2. тач. 3), 7), 11), 12), 13), 14), 15) и 18) овог члана.

Пореска ослобођења код увоза добара

Члан 26.

ПДВ се не плаћа на увоз добара:

1) чији промет је у складу са чланом 24. став 1. тач. 5), 10), 11) и 13) - 16в) и чланом 25. став 1. тач. 1) и 2) и став 2. тач. 5) и 10) овог закона ослобођен ПДВ;

1а) која се увозе на основу уговора о донацији, односно као хуманитарна помоћ;

1б) која су извезена, а која се у Републику враћају непродата или зато што не одговарају обавезама које проистичу из уговора, односно пословног односа на основу којег су била извезена;

1в) која се, у оквиру царинског поступка, уносе у слободне царинске продавнице;

1г) по основу замене у гарантном року;

2) која се, у оквиру царинског поступка, привремено увозе и поново извозе, као и стављају у царински поступак активног оплемењивања са системом одлагања;

3) која се, у оквиру царинског поступка, привремено извозе и у непромењеном стању поново увозе;

4) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак прераде под царинском контролом;

5) у оквиру царинског поступка, над транзитом робе;

6) за која је, у оквиру царинског поступка, одобрен поступак царинског складиштења;

7) за која је у складу са чланом 216. и чланом 217. став 1. тачка б) Царинског закона ("Службени гласник РС", број 18/10) прописано ослобођење од царине, осим на увоз моторних возила.

VII ПРЕТХОДНИ ПОРЕЗ

Појам

Члан 27.

Претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Услови за одбитак претходног пореза

Члан 28.

Право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

У пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга, који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1 - 3. овог члана.

Право на одбитак претходног пореза може да оствари и порески дужник из члана 10. став 1. тач. 2) и 3) овог закона, под условом да је на накнаду за примљена добра и услуге обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана, као и порески дужник из члана 10. став 2. овог закона, под условом да поседује рачун претходног учесника у промету у складу са овим законом, да је по основу авансног плаћања, односно на накнаду за добра и услуге обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да ће та добра и услуге користити за промет добара и услуга из става 1. овог члана.

Обвезник може да оствари право на одбитак претходног пореза у року од пет година од истека године у којој је стекао ово право.

Изузимање од одбитка претходног пореза

Члан 29.

Обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу:

1) набавке, производње и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, јахти, чамаца и ваздухоплова, објеката за смештај тих добара, резервних делова, горива и потрошног материјала за њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга, које су повезане са коришћењем ових превозних средстава;

2) издатака за репрезентацију обвезника;

3) набавке или увоза тепиха, електричних апарата за домаћинство, телевизијских и радио пријемника, уметничких дела ликовне и примењене уметности и других украсних предмета, који се користе за опремање административних просторија.

4) *(брисана)*

Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, обвезник има право на одбитак претходног пореза ако превозна средства и друга добра користи искључиво за обављање делатности:

1) промета и изнајмљивања наведених превозних средстава и других добара;

2) превоза лица и добара или обуку возача за управљање наведеним превозним средствима.

Подела претходног пореза и сразмерни порески одбитак

Члан 30.

Ако обвезник користи испоручена или увезена добра или прима услуге, за потребе своје делатности, да би извршио промет добара и услуга за који постоји право на одбитак

претходног пореза, као и за промет добара и услуга за који не постоји право на одбитак претходног пореза, дужан је да изврши поделу претходног пореза према економској припадности на део који има право и део који нема право да одбије од ПДВ који дугује.

Ако за поједина испоручена или увезена добра или примљене услуге обвезник не може да изврши поделу претходног пореза на начин из става 1. овог члана, а које користи за потребе своје делатности, да би извршио промет добара и услуга за који постоји право на одбитак претходног пореза и за промет добара и услуга за који не постоји право на одбитак претходног пореза, може да одбије сразмерни део претходног пореза који одговара учешћу промета добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза у који није укључен ПДВ, у укупном промету у који није укључен ПДВ (у даљем тексту: сразмерни порески одбитак).

Сразмерни порески одбитак утврђује се применом процента сразмерног пореског одбитка на износ претходног пореза у пореском периоду, умањеног за износе који су опредељени на начин из става 1. овог члана, као и за износ претходног пореза за који обвезник нема право на одбитак у смислу члана 29. став 1. овог закона.

Процент сразмерног пореског одбитка за порески период утврђује се стављањем у однос промета добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза у који није укључен ПДВ и укупног промета добара и услуга у који није укључен ПДВ, извршеног од 1. јануара текуће године до истека пореског периода за који се подноси пореска пријава.

У промет добара за утврђивање процента сразмерног пореског одбитка из става 4. овог члана не урачунава се промет опреме и објеката за вршење делатности.

У последњем пореском периоду, односно у последњем пореском периоду календарске године, обвезник ПДВ врши исправку сразмерног пореског одбитка применом процента сразмерног пореског одбитка на износ претходног пореза из свих пореских периода у календарској години.

Министар ближе уређује начин утврђивања и исправку сразмерног пореског одбитка.

Исправка одбитка претходног пореза код измене основице

Члан 31.

Ако дође до измене основице опорезивог промета добара и услуга, обвезник коме је извршен промет добара и услуга дужан је да, у складу са том изменом, исправи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио.

Исправка одбитка претходног пореза из става 1. овог члана односи се и на примаоца добара или услуга из члана 10. став 1. тач. 2) и 3) и став 2. овог закона.

Исправка одбитка претходног пореза из става 1. овог члана врши се и на основу овереног преписа записника о судском поравнању, у складу са чланом 21. ст. 3. и 5. овог закона.

Исправка одбитка претходног пореза врши се у пореском периоду у којем је измењена основица.

Исправка одбитка претходног пореза на основу одлуке пореског или царинског органа

Члан 31а

Ако је порески орган у поступку контроле решењем утврдио пореску обавезу по основу ПДВ за извршени промет добара и услуга, обвезник ПДВ који је примио добра и услуге може да исправи одбитак претходног пореза ако је износ ПДВ обрачунат од стране пореског органа платио обвезнику ПДВ који му је извршио промет добара и услуга.

Ако се решење из става 1. овог члана поништи, измени или укине у делу којим је утврђена обавеза по основу ПДВ, обвезник ПДВ који је извршио промет добара и услуга дужан је да о томе писмено обавести примаоца добара и услуга.

На основу писменог обавештења из става 2. овог члана прималац добара и услуга дужан је да изврши исправку одбитка претходног пореза.

Ако је ПДВ за увоз добара, који је одбијен као претходни порез, повећан, смањен, рефундиран или обвезник ослобођен обавезе плаћања, обвезник је дужан да, на основу царинског документа или одлуке царинског органа, исправи одбитак претходног пореза у складу са том изменом.

Исправка одбитка претходног пореза врши се у пореском периоду у којем је наступила измена.

Исправка одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности

Члан 32

Обвезник који је остварио право на одбитак претходног пореза по основу набавке опреме и објеката за вршење делатности, као и улагања у сопствене или туђе објекте, осим улагања која се односе на редовно одржавање објеката (у даљем тексту: улагања у објекте), дужан је да изврши исправку одбитка претходног пореза ако престане да испуњава услове за остваривање овог права, и то у року краћем од пет година од момента прве употребе за опрему, десет година од момента прве употребе за објекте, односно десет година од момента завршетка улагања у објекте.

Исправка одбитка претходног пореза врши се за период који је једнак разлици између рокова из става 1. овог члана и периода у којем је обвезник испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза.

Изузетно од става 1. овог члана, обвезник не врши исправку одбитка претходног пореза у случају промета опреме за вршење делатности, односно објеката за вршење делатности на који се обрачунава ПДВ, улагања у објекте за која наплаћује накнаду, као и у случају преноса имовине или дела имовине из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона.

У случају преноса из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона не прекидају се рокови из става 1. овог члана.

Преносилац имовине из става 4. овог члана дужан је да достави стицаоцу неопходне податке за спровођење исправке из става 1. овог члана.

Стицалац имовине из става 4. овог члана врши исправку одбитка претходног пореза који је за објекте и опрему за вршење делатности остварио преносилац имовине ако престане да испуњава услове за остваривање права на одбитак претходног пореза.

Министар ближе уређује шта се сматра опремом и објектима за вршење делатности и улагањима у објекте у смислу овог закона, као и начин спровођења исправке одбитка претходног пореза.

Накнадно стицање права на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности

Члан 32а

Обвезник ПДВ који није имао право на одбитак претходног пореза по основу набавке опреме и објеката за вршење делатности и улагања у објекте може да оствари право на одбитак дела претходног пореза ако у роковима из члана 32. став 1. овог закона испуни услове за остваривање права на одбитак претходног пореза.

Обвезник из става 1. овог члана може да оствари право на одбитак дела претходног пореза сразмерно периоду који је једнак разлици између рокова из става 1. овог члана и периода у којем обвезник није испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза.

Стицалац имовине из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона може да оствари право на одбитак дела претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности, односно за улагања у објекте, по основу којих преносилац имовине није имао право на одбитак претходног пореза, ако стекне услове за остваривање овог права у роковима из става 1. овог члана и ако му преносилац имовине достави неопходне податке за остваривање права на одбитак претходног пореза.

У случају преноса из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона не прекидају се рокови из става 1. овог члана.

Ако обвезник ПДВ који је остварио право на одбитак дела претходног пореза у складу са ставом 1. овог члана престане да испуњава услове за остваривање права на одбитак претходног пореза пре истека прописаних рокова, дужан је да исправи одбитак претходног пореза у складу са чланом 32. овог закона сразмерно периоду у којем не испуњава услове за одбитак претходног пореза.

Министар ближе уређује начин утврђивања дела претходног пореза из става 2. овог члана.

Стицање права на одбитак претходног пореза код евидентирања за обавезу плаћања ПДВ

Члан 32б

Лице које је евидентирано за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом има право на одбитак претходног пореза за добра која поседује на дан који претходи дану отпочињања ПДВ активности, а која је набавило у периоду од 12 месеци пре отпочињања ПДВ активности, под условима да:

1) је извршило попис добара и пописну листу доставило пореском органу при подношењу пријаве за ПДВ (у даљем тексту: евиденциона пријава);

2) поседује рачун који му је издао претходни учесник у промету, обвезник ПДВ, у којем је исказан обрачунати ПДВ за промет добара, односно царински документ о извршеном увозу добара и износу обрачунатог ПДВ за увоз тих добара;

3) је платило рачун испоручиоцу добара, обвезнику ПДВ, односно да је ПДВ плаћен приликом увоза.

Сматра се да ПДВ активност из става 1. овог члана, а у смислу овог закона, отпочиње наредног дана од дана када је настала обавеза за евидентирање за обавезу плаћања ПДВ, односно даном одређивања за обавезу плаћања ПДВ.

Право на одбитак претходног пореза за добра из става 1. овог члана обвезник ПДВ стиче у пореском периоду у којем је извршио промет са правом на одбитак претходног пореза тих добара, односно добара произведених или састављених од тих добара.

Добрима из става 1. овог члана не сматрају се добра која се сматрају опремом и објектима за вршење делатности у складу са овим законом.

Пописна листа из става 1. тачка 1) овог члана нарочито садржи податке о врсти, количини и датуму набавке добара, набавној цени добара без ПДВ и износу обрачунатог ПДВ.

VIII. ПОСЕБАН ПОСТУПАК ОПОРЕЗИВАЊА

Мали порески обвезници

Члан 33.

Малим обвезником, у смислу овог закона, сматра се лице које врши промет добара и услуга на територији Републике и/или у иностранству, а чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара, односно које при отпочињању обављања делатности процењује да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 8.000.000 динара.

Мали обвезник не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга, нема право исказивања ПДВ у рачунима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом.

Мали обвезник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу и у том случају стиче права и обавезу из става 2. овог члана, као и друга права и обавезе које обвезник ПДВ има по овом закону.

У случају из става 3. овог члана, обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године.

По истеку рока из става 4. овог члана, обвезник може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ надлежном пореском органу.

Укупним прометом из става 1. овог члана сматра се промет добара и услуга из члана 28. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, осим промета опреме и објеката за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет).

Пољопривредници

Члан 34.

Физичка лица која су обвезници пореза на доходак грађана на приходе од пољопривреде и шумарства на основу катастарског прихода и физичка лица која су као носиоци, односно чланови пољопривредног газдинства уписана у регистру пољопривредних газдинстава у складу са прописом којим се уређује регистрација пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: пољопривредници), имају право на надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом.

ПДВ надокнада признаје се пољопривредницима који изврше промет пољопривредних и шумских производа, односно пољопривредних услуга обвезницима.

Ако пољопривредници изврше промет добара и услуга из става 2. овог члана, обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 8% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун (у даљем тексту: признаница), као и да обрачунату ПДВ надокнаду исплати пољопривредницима у новцу (уплатом на текући рачун или рачун штедње).

Обвезници из става 3. овог члана имају право да одбију износ ПДВ надокнаде као претходни порез, под условом да су ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга платили пољопривреднику.

Пољопривредник чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 8.000.000 динара не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга, нема право исказивања ПДВ у рачунима, нема право на одбитак претходног пореза и није дужан да води евиденцију прописану овим законом.

Пољопривредник може да се определи за обавезу плаћања ПДВ подношењем евиденционе пријаве прописане у складу са овим законом надлежном пореском органу и у том случају стиче права и обавезу из става 5. овог члана, као и друга права и обавезе које обвезник ПДВ има по овом закону.

У случају из става 6. овог члана, обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године.

По истеку рока из става 7. овог члана, обвезник може да поднесе захтев за престанак обавезе плаћања ПДВ надлежном пореском органу.

Туристичка агенција

Члан 35.

Туристичком агенцијом, у смислу овог закона, сматра се обвезник који путницима пружа туристичке услуге и у односу на њих иступа у своје име, а за организацију путовања прима добра и услуге других обвезника које путници непосредно користе (у даљем тексту: претходне туристичке услуге).

Туристичке услуге које пружа туристичка агенција сматрају се, у смислу овог закона, јединственом услугом.

Место вршења јединствене туристичке услуге утврђује се у складу са чланом 12. ст. 1. и 2. овог закона.

Основица јединствене туристичке услуге коју пружа туристичка агенција је износ који представља разлику између укупне накнаде коју плаћа путник и стварних трошкова

које туристичка агенција плаћа за претходне туристичке услуге, уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици.

У случајевима из члана 5. став 4. овог закона, као укупна накнада у смислу става 4. овог члана сматра се вредност из члана 18. овог закона.

Туристичка агенција може да утврди основицу у складу са ст. 4. и 5. овог члана за групе туристичких услуга или за све туристичке услуге пружене у току пореског периода.

Туристичка агенција за туристичке услуге из става 1. овог члана не може да исказује ПДВ у рачунима или другим документима и нема право на одбитак претходног пореза на основу претходних туристичких услуга које су јој исказане у рачуну.

Половна добра, уметничка дела, колекционарска добра и антиквитети

Члан 36.

Обвезници који се баве прометом половних добара, укључујући половна моторна возила, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, утврђују основицу као разлику између продајне и набавне цене добра (у даљем тексту: опорезивање разлике), уз одбитак ПДВ који је садржан у тој разлици.

Основица из става 1. овог члана примењује се ако код набавке добара њихов испоручилац није дуговао ПДВ или је користио опорезивање разлике из става 1. овог члана.

У случајевима из члана 4. став 4. овог закона, као продајна цена за израчунавање разлике сматра се вредност из члана 18. овог закона.

Код промета добара из става 1. овог члана, обвезник не може исказивати ПДВ у рачунима или другим документима.

Обвезник нема право на одбитак претходног пореза за добра и услуге који су у непосредној вези са добрима из става 1. овог члана.

Половним добрима из става 1. овог члана не сматрају се секундарне сировине из члана 10. став 2. тачка 1) овог закона.

Министар ближе уређује шта се сматра половним добрима, уметничким делом, колекционарским добром и антиквитетом из става 1. овог члана.

Пореска обавеза по наплаћеном потраживању

Члан 36а

Обвезник ПДВ чији укупан промет добара и услуга у претходних 12 месеци није већи од 50.000.000 динара и који је у том периоду непрекидно био евидентиран за обавезу плаћања ПДВ може да поднесе захтев надлежном пореском органу за одобравање плаћања пореске обавезе по наплаћеном потраживању за извршени промет добара и услуга (у даљем тексту: систем наплате), под условима да:

1) је у претходних 12 месеци подносио пореске пријаве за ПДВ у прописаном року;

2) у претходних 12 месеци нису престали услови за обрачунавање ПДВ по систему наплате, односно да обвезник ПДВ није престао да користи систем наплате на сопствени захтев.

Захтев из става 1. овог члана подноси се надлежном пореском органу који проверава испуњеност услова за систем наплате и издаје потврду о одобравању система наплате.

Обвезник ПДВ примењује систем наплате од првог дана пореског периода који следи пореском периоду у којем је примио потврду из става 2. овог члана.

Обвезник ПДВ коме је надлежни порески орган одобрио примену система наплате:

1) обрачунава ПДВ за извршени промет добара и услуга, издаје рачун у складу са овим законом у којем исказује обрачунати ПДВ и наводи да за тај промет добара и услуга примењује систем наплате;

2) пореску обавезу из тачке 1) овог става плаћа за порески период у којем је наплатио потраживање, односно део потраживања за извршени промет добара и услуга, у делу наплаћеног потраживања;

3) има право на одбитак претходног пореза у складу са чланом 28. ст. 1, 2. и 4. овог закона, а под условом да је претходном учеснику у промету платио обавезу за промет добара и услуга, у делу плаћене обавезе, односно да је плаћен ПДВ при увозу добара.

Изузетно од става 4. овог члана, систем наплате не примењује се код:

1) промета добара из члана 4. став 3. тач. 7) и 7а) овог закона;

2) преноса целокупне или дела имовине, осим преноса из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона;

3) промета добара и услуга за који је обвезник ПДВ порески дужник из члана 10. став 1. тач. 2) и 3) и став 2. овог закона;

4) промета добара и услуга у складу са чл. 35. и 36. овог закона;

5) промета добара и услуга који се врши повезаним лицима у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица.

Ако обвезник ПДВ не наплати потраживање за промет добара и услуга у року од шест месеци од дана када је извршио промет, дужан је да пореску обавезу по основу тог промета плати за порески период у којем је истекао рок од шест месеци.

Систем наплате престаје првог дана пореског периода који следи пореском периоду у којем:

1) је обвезник ПДВ доставио изјаву надлежном пореском органу о престанку система наплате;

2) су настале околности због којих се обвезнику ПДВ не би одобрио систем наплате од стране надлежног пореског органа при подношењу захтева за одобравање овог система.

Надлежни порески орган издаје потврду о престанку система наплате из става 7. овог члана.

Изузетно од става 7. овог члана, систем наплате престаје и у случају подношења захтева за брисање из евиденције за ПДВ даном престанка ПДВ активности.

Код престанка система наплате, обвезник ПДВ је дужан да за последњи порески период, односно период у којем је престао са ПДВ активношћу, а у којем је примењивао систем наплате, плати и пореску обавезу за промет добара и услуга за који није наплатио потраживање и има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету којем није платио обавезу за промет добара и услуга одбије као претходни порез у складу са овим законом.

Министар ближе уређује шта се сматра наплатом потраживања из става 1. овог члана.

IX. ОБАВЕЗЕ ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА КОД ПРОМЕТА ДОБАРА И УСЛУГА

Члан 37.

Обвезник је дужан да:

1) поднесе евиденциону пријаву;

2) издаје рачуне о извршеном промету добара и услуга;

3) води евиденцију у складу са овим законом;

- 4) обрачунава и плаћа ПДВ и подноси пореске пријаве;
- 5) доставља обавештења пореском органу у складу са овим законом.

Евидентирање и брисање из евиденције обвезника ПДВ

Члан 38.

Обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара дужан је да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Евиденциону пријаву подноси и мали обвезник, односно пољопривредник који се определио за обавезу плаћања ПДВ, у року из става 1. овог члана.

Надлежни порески орган обвезнику издаје потврду о извршеном евидентирању за ПДВ.

Обвезник је дужан да наведе порески идентификациони број (у даљем тексту: ПИБ) у свим документима у складу са овим законом.

Члан 38а

На захтев обвезника који у претходних 12 месеци није остварио укупан промет већи од 8.000.000 динара, укључујући и обвезника из члана 33. став 5. и члана 34. став 8. овог закона, за престанак обавезе плаћања ПДВ, надлежни порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Пре брисања из регистра привредних субјеката, односно другог регистра у складу са законом (у даљем тексту: регистар) код органа надлежног за вођење регистра, обвезник ПДВ који престаје да обавља делатност дужан је да, најкасније у року од 15 дана пре подношења захтева за брисање из регистра, надлежном пореском органу поднесе захтев за брисање из евиденције обвезника за ПДВ.

Захтев за брисање из евиденције за ПДВ из ст. 1. и 2. овог члана обавезно садржи податак о датуму престанка обављања ПДВ активности.

Надлежни порески орган спроводи поступак и издаје потврду о брисању из евиденције за ПДВ.

Орган надлежан за вођење регистра не може извршити брисање обвезника из регистра без потврде из става 4. овог члана.

Потврда из члана 38. став 3. и става 4. овог члана садржи следеће податке:

- 1) назив, односно име и презиме и адресу обвезника;

2) датум издавања потврде о извршеном евидентирању за ПДВ, односно брисању из евиденције за ПДВ;

3) ПИБ;

4) датум отпочињања ПДВ активности и евидентирања за ПДВ, односно датум брисања из евиденције за ПДВ.

Надлежни порески орган води евиденцију о свим обвезницима ПДВ којима су издате потврде из става 5. овог члана.

Члан 39.

(Брисан)

Члан 40

Обвезник који је поднео захтев за брисање из евиденције за ПДВ дужан је да на дан престанка ПДВ активности:

1) изврши попис добара, укључујући опрему, објекте за вршење делатности и улагања у објекте, као и датих аванса, по основу којих је имао право на одбитак претходног пореза у складу са овим законом и да о томе сачини пописну листу;

2) изврши исправку одбитка претходног пореза за опрему, објекте и улагања у објекте у складу са овим законом;

3) утврди износ претходног пореза за добра, осим добара из тачке 2) овог става, и дате авансе.

Износ исправљеног одбитка претходног пореза и износ претходног пореза из става 1. тач. 2) и 3) овог члана обвезник исказује као дуговани у пореској пријави у складу са овим законом.

Пописну листу из става 1. тачка 1) овог члана обвезник подноси уз пореску пријаву из става 2. овог члана.

Члан 41.

Министар прописује образац евиденционе пријаве и поступак евидентирања и брисања из евиденције обвезника за ПДВ, као и садржину пописне листе из члана 40. став 3. овог закона.

Издавање рачуна

Члан 42.

Обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга.

У случају пружања временски ограничених или неограничених услуга чије је трајање дуже од годину дана, обавезно се издаје периодични рачун, с тим што период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана.

Обавеза издавања рачуна из ст. 1. и 2. овог члана постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ.

Рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника - издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника - примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Рачун се издаје у најмање два примерка, од којих један задржава издавалац рачуна, а остали се дају примаоцу добара и услуга.

Обвезник ПДВ не издаје рачун за промет добара и услуга за који је решењем утврђена обавеза плаћања ПДВ од стране пореског органа.

Члан 43.

Рачун из члана 42. став 1. овог закона је и документ о обрачуну који издаје обвезник као прималац добара и услуга, којим се обрачунава накнада за промет добара и услуга, ако:

- 1) обвезник - прималац добара и услуга има право да искаже ПДВ у рачуну;
- 2) између обвезника који издаје и обвезника који прима документ о обрачуну постоји сагласност да обрачун промета добара и услуга изврши прималац добара и услуга;
- 3) је документ о обрачуну достављен обвезнику који је испоручио добра или услугу;
- 4) се обвезник који је испоручио добра и услуге писмено сагласио са исказаним ПДВ.

Члан 44.

Ако обвезник у рачуну за испоручена добра и услуге искаже већи ПДВ од оног који у складу са овим законом дугује, дужан је да тако исказан ПДВ плати, док у новом рачуну не исправи износ ПДВ.

Исправка ПДВ из става 1. овог члана врши се у пореском периоду у којем је издат рачун са исправљеним износом ПДВ.

Лице које искаже ПДВ у рачуну, а није обвезник ПДВ или није извршило промет добара или услуга, дугује исказани ПДВ.

Члан 45.

Министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна или могу да се изоставе поједини подаци у рачуну, односно да се предвиде додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Обавеза вођења евиденције

Члан 46.

Обвезник је дужан да, ради правилног обрачунавања и плаћања ПДВ, води евиденцију која обезбеђује вршење контроле.

Министар ближе уређује облик, садржину и начин вођења евиденције.

Члан 47.

Обвезник је дужан да чува евиденцију из члана 46. овог закона и документацију на основу које води ову евиденцију до истека рока застарелости за утврђивање и наплату ПДВ, односно најмање десет година по истеку календарске године од момента прве употребе објекта и завршетка улагања у објекте из члана 32. овог закона.

Порески период, подношење пореске пријаве, обрачун и плаћање ПДВ

Члан 48.

Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ је календарски месец за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 50.000.000 динара или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет већи од 50.000.000 динара, као и за обвезника из члана 36а овог закона.

Порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ је календарско тромесечје за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 50.000.000 динара или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет мањи од 50.000.000 динара, осим за обвезника из члана 36а овог закона.

За обвезника из става 2. овог члана који у календарском тромесечју оствари укупан промет већи од 50.000.000 динара, порески период је календарски месец почев од месеца по истеку календарског тромесечја.

Обвезник из става 2. овог члана, може да поднесе надлежном пореском органу захтев за промену пореског периода у календарски месец, најкасније до 15. јануара текуће календарске године.

Одобрени порески период из става 4. овог члана траје најмање 12 месеци.

За обвезнике који први пут започну ПДВ активност у текућој календарској години, независно од дана регистрације за обављање делатности када је реч о обвезнику који се региструје за обављање делатности, за текућу и наредну календарску годину порески период је календарски месец.

За пореског дужника који није обвезник ПДВ, порески период је календарски месец.

Члан 49.

Обвезник је дужан да обрачунава ПДВ за одговарајући порески период на основу промета добара и услуга у том периоду, ако је за њих, у складу са овим законом настала пореска обавеза, а обвезник је истовремено и порески дужник.

При обрачуну ПДВ узимају се у обзир и исправке из члана 21. и члана 44. став 1. овог закона.

ПДВ обрачунат у складу са ст. 1. и 2. овог члана умањује се за износ претходног пореза у складу са чл. 28, 30, 34. и 36а овог закона.

Код обрачуна износа претходног пореза из става 3. овог члана узимају се у обзир и исправке из чл. 31, 31а, 32, 32а, 32б и 40. овог закона.

ПДВ код увоза одбија се од ПДВ у пореском периоду у којем је плаћен.

Порески дужник који није обвезник ПДВ дужан је да за промет добара и услуга обрачуна ПДВ за порески период у којем је настала пореска обавеза у складу са овим законом.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, у случају превоза путника аутобусима, који врше страни обвезници ако се прелази државна граница, надлежни царински орган обрачунава ПДВ за сваки превоз (у даљем тексту: појединачно опорезивање превоза), под условом узајамности.

Члан 50.

Обвезник за кога је порески период календарски месец подноси пореску пријаву надлежном пореском органу на прописаном обрасцу, у року од 15 дана по истеку пореског периода.

Обвезник за кога је порески период календарско тромесечје подноси пореску пријаву надлежном пореском органу на прописаном обрасцу, у року од 20 дана по истеку пореског периода.

Обвезник подноси пореску пријаву независно од тога да ли у пореском периоду има обавезу плаћања ПДВ.

Пореску пријаву дужни су да поднесу и порески дужници који нису обвезници ПДВ у року од десет дана по истеку пореског периода у којем је настала пореска обавеза.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, обвезник ПДВ који се брише из евиденције за ПДВ подноси пореску пријаву надлежном пореском органу на дан подношења захтева за брисање.

Пореска пријава из става 5. овог члана подноси се за период од дана почетка пореског периода у којем је поднет захтев за брисање до дана престанка обављања ПДВ активности.

Члан 51.

Обвезник је дужан да за сваки порески период плати ПДВ који је једнак позитивној разлици између укупног износа пореске обавезе и износа претходног пореза, у року за подношење пореске пријаве.

Изузетно од става 1. овог члана, ПДВ се плаћа:

1) у року од 15 дана од дана подношења пореске пријаве за обвезника ПДВ из члана 38а став 1. овог закона;

2) до дана подношења захтева за брисање из регистра за обвезника из члана 38а став 2. овог закона.

Порески дужници који нису обвезници ПДВ дужни су да плате ПДВ у року за подношење пореске пријаве.

Члан 51а

Обвезник је дужан да писмено обавести надлежни порески орган о изменама података из евиденционе пријаве који су од значаја за обрачунавање и плаћање ПДВ, најкасније у року од пет дана од дана настанка измене.

Обвезник је дужан да уз пореску пријаву достави надлежном пореском органу обавештење о:

1) лицу које није евидентирано за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом, а које му је у претходних 12 месеци у Републици извршило промет секундарних сировина и услуга које су непосредно повезане са тим добрима у износу већем од 1.000.000 динара;

2) пољопривреднику који није евидентиран за обавезу плаћања ПДВ у складу са овим законом, а који му је у претходних 12 месеци извршио промет пољопривредних и шумских производа и пољопривредних услуга у износу већем од 1.000.000 динара.

Обавештење из става 2. овог члана садржи најмање податке о називу, односно имену и презимену, као и адреси и ПИБ-у лица из става 2. тачка 1), односно пољопривредника из става 2. тачка 2) овог члана.

Обавештење из става 2. овог члана обвезник доставља уз пореску пријаву за порески период у којем му је лице из става 2. тачка 1), односно пољопривредник из става 2. тачка 2) овог члана извршио промет у износу већем од 1.000.000 динара.

Х. ПОВРАЋАЈ, РЕФАКЦИЈА И РЕФУНДАЦИЈА ПОРЕЗА

Повраћај пореза

Члан 52.

Ако је износ претходног пореза већи од износа пореске обавезе, обвезник има право на повраћај разлике.

Ако се обвезник не определи за повраћај из става 1. овог члана, разлика се признаје као порески кредит.

Порески обвезник може да тражи повраћај неискоришћеног износа пореског кредита из става 2. овог члана подношењем захтева, најраније истеком рока за подношење пореске пријаве за текући порески период.

Повраћај из ст. 1. и 3. овог члана врши се најкасније у року од 45 дана, односно у року од 15 дана за обвезнике који претежно врше промет добара у иностранство, по истеку рока за предају пореске пријаве, односно од дана подношења захтева из става 3. овог члана.

Влада Републике Србије прописује критеријуме на основу којих се утврђује шта се, у смислу овог закона, сматра претежним прометом добара у иностранство.

Министар ближе уређује поступак остваривања права на повраћај ПДВ, као и поступак и услове за повраћај ПДВ уместо пореског кредита.

Рефакција ПДВ страном обвезнику

Члан 53.

Рефакција ПДВ извршиће се страном обвезнику, на његов захтев, за промет покретних добара и пружене услуге у Републици, под условима да:

1) је ПДВ за промет добара и услуга исказан у рачуну, у складу са овим законом, и да је рачун плаћен;

2) је износ ПДВ за који подноси захтев за рефакцију ПДВ већи од 200 ЕУР у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије;

3) су испуњени услови под којима би обвезник ПДВ могао остварити право на одбитак претходног пореза за та добра и услуге у складу са овим законом;

4) пружа само услуге превоза добара које су у складу са чланом 24. став 1. тач. 1), 5) и 8) овог закона ослобођене пореза, односно врши само превоз путника који у складу са

чланом 49. став 7. овог закона подлеже појединачном опорезивању превоза и не врши други промет у Републици.

Рефакција ПДВ у случајевима из става 1. овог члана врши се под условом узајамности.

Хуманитарне организације

Члан 54.

Право на рефакцију ПДВ, на основу поднетог захтева, имају организације регистроване за хуманитарну делатност, за добра која им се испоручују у Републици, под условом да:

- 1) је промет добара опорезив;
- 2) је ПДВ за испоручена добра исказан у рачуну, у складу са чланом 42. овог закона, као и да је рачун плаћен;
- 3) су набављена добра отпремљена у иностранство, где се користе у хуманитарне, добротворне или образовне сврхе.

Традиционалне цркве и верске заједнице

Члан 55.

Право на рефакцију ПДВ, на основу поднетог захтева, имају традиционалне цркве и верске заједнице - Српска православна црква, Исламска заједница, Католичка црква,

Словачка Евангеличка црква а.в, Јеврејска заједница, Реформаторска хришћанска црква и Евангелистичка хришћанска црква а.в. (у даљем тексту: традиционалне цркве и верске заједнице), за добра која им се испоручују у Републици или која увозе, као и за услуге које им се пружају, а који су непосредно повезани са верском делатношћу, под условом да је:

- 1) промет добара и услуга, односно увоз добара опорезив;
- 2) ПДВ за испоручена добра, односно пружене услуге исказан у рачуну, у складу са чланом 42. овог закона, као и да је рачун плаћен од стране лица које има право на рефакцију ПДВ у складу са овим чланом, односно да је ПДВ који се дугује по основу увоза добара претходно плаћен.

Рефакција ПДВ дипломатским и конзуларним представништвима и међународним организацијама

Члан 55а

Ако се дипломатско, односно конзуларно представништво или међународна организација, односно лице из члана 24. став 1. тачка 16) овог закона не определи да изврши набавку или увоз добара, односно прими услуге, намењене њиховим службеним, односно личним потребама, уз пореско ослобођење, има право на рефакцију ПДВ.

Право на рефакцију ПДВ, на основу поднетог захтева, а под условима који су овим законом прописани за остваривање пореског ослобођења, лица из става 1. овог члана могу да остваре ако:

- 1) су испоруке или увоз добара, односно пружене услуге опорезиве ПДВ;
- 2) је ПДВ за промет добара и услуга исказан у рачуну, у складу са овим законом, и ако је рачун плаћен, односно ако је ПДВ који се дугује по основу увоза добара плаћен;
- 3) је укупна вредност добара или услуга, исказана у рачуну, односно вредност добара исказана у царинском документу, већа од 50 ЕУР, без ПДВ, осим за набавку горива за моторна возила.

Рефакција ПДВ страном држављанину

Члан 56.

На захтев страног држављанина који није обвезник и нема пребивалиште у Републици извршиће се рефакција ПДВ под условима из члана 24. став 1. тачка 4) овог закона.

Рефундација ПДВ купцу првог стана

Члан 56а

Право на рефундацију ПДВ за куповину првог стана, на основу поднетог захтева, има физичко лице - пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана).

Купац првог стана може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, под следећим условима:

- 1) да од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу којег стиче први стан није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике;

2) да је уговорена цена стана са ПДВ у потпуности исплаћена продавцу уплатом на текући рачун продавца.

Изузетно од става 2. тачка 2) овог члана, код куповине стана под непрофитним условима од јединице локалне самоуправе или непрофитне стамбене организације основане од стране јединице локалне самоуправе за реализацију активности уређених прописима из области социјалног становања, рефундација ПДВ из става 1. овог члана може да се оствари под условом да је на име уговорене цене стана са ПДВ исплаћен износ који није мањи од износа ПДВ обрачунатог за први пренос права располагања на стану, на текући рачун продавца.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити за стан чија површина за купца првог стана износи до 40 м², а за чланове његовог породичног домаћинства до 15 м² по сваком члану који није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике у периоду из става 2. тачка 1) овог члана, а за власнички удео на стану до површине сразмерне власничком уделу у односу на површину до 40 м², односно до 15 м².

Ако купац првог стана купује стан површине која је већа од површине за коју у складу са ставом 4. овог члана има право на рефундацију ПДВ, право на рефундацију ПДВ може да оствари до износа који одговара површини стана из става 4. овог члана.

Породичним домаћинством купца првог стана, у смислу става 4. овог члана, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода купца првог стана, његовог супружника, купчеве деце, купчевих усвојеника, деце његовог супружника, усвојеника његовог супружника, купчевих родитеља, његових усвојитеља, родитеља његовог супружника, усвојитеља купчевог супружника, са истим пребивалиштем као купац првог стана.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана нема:

- 1) купац стана који је остварио рефундацију ПДВ по основу куповине првог стана;
- 2) члан породичног домаћинства купца првог стана за којег је купац првог стана остварио рефундацију ПДВ, у случају када тај члан породичног домаћинства купује стан;
- 3) купац стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину;
- 4) члан породичног домаћинства купца стана који је стекао први стан без обавезе продавца да за промет тог стана плати порез на пренос апсолутних права по основу куповине првог стана у складу са законом којим се уређују порези на имовину, а за кога је остварено то пореско ослобођење.

Надлежни порески орган, по спроведеном поступку, контроле испуњености услова за остваривање права на рефундацију ПДВ који морају да буду испуњени на дан овере уговора о купопродаји стана, осим услова из става 2. тачка 2), односно става 3. овог члана који мора да буде испуњен на дан подношења захтева за рефундацију ПДВ, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу првог стана.

Надлежни порески орган води евиденцију о купцима првог стана и члановима породичних домаћинстава купаца првог стана за које су купци првог стана остварили рефундацију ПДВ, као и о износу остварене рефундације ПДВ.

Рефундација ПДВ за куповину хране и опреме за бебе

Члан 566

Право на рефундацију ПДВ за куповину хране и опреме за бебе, на основу поднетог захтева, има родитељ, односно старатељ бебе - пунолетни држављанин Републике, са пребивалиштем на територији Републике, који купује храну и опрему за бебе (у даљем тексту: купац хране и опреме за бебе).

Купац хране и опреме за бебе може да оствари рефундацију ПДВ из става 1. овог члана, под условима да:

1) је укупан нето приход родитеља, односно старатеља бебе у години која претходи години у којој се подноси захтев из става 1. овог члана остварен у износу мањем од 960.000 динара и да је укупна имовина родитеља, односно старатеља бебе на коју се плаћа порез на имовину у складу са прописима којима се уређују порези на имовину мања од 23.400.000 динара;

2) поседује фискални исечак издат од стране продавца у складу са прописима којима се уређују фискалне касе.

Право на рефундацију ПДВ из става 1. овог члана може се остварити до износа од 70.000 динара за бебу старости до две године, и то у првој години старости до 40.000 динара, а у другој до 30.000 динара.

Динарски износи из става 2. тачка 1) и става 3. овог члана усклађују се годишњим индексом потрошачких цена у календарској години која претходи години у којој се усклађивање врши, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике.

Приликом усклађивања динарских износа у складу са ставом 4. овог члана основице за усклађивање су последњи објављени усклађени износи.

Овлашћује се Влада Републике Србије да објави усклађене износе из става 4. овог члана.

Храном и опремом за бебе из става 1. овог члана сматрају се:

- 1) млеко за одојчад;
- 2) кашице;
- 3) креветац;
- 4) колица;
- 5) столица за храњење;
- 6) столица за кола;
- 7) пелене.

Надлежни порески орган, по спроведеном поступку контроле испуњености услова за остваривање права на рефундацију ПДВ, који морају да буду испуњени на дан подношења захтева за рефундацију ПДВ, доноси решење о рефундацији ПДВ купцу хране и опреме за бебе.

Надлежни порески орган води евиденцију о рефундацији ПДВ за куповину хране и опреме за бебе, као и о износу остварене рефундације ПДВ.

Члан 57

Начин и поступак рефакције и рефундације пореза из чл. 53 - 56б овог закона, као и шта се сматра добрима и услугама непосредно повезаним са верском делатношћу у смислу члана 55. овог закона ближе уређује министар.

XI. ПОСЕБНИ ПРОПИСИ ЗА УВОЗ ДОБАРА

Члан 58.

На ПДВ при увозу добара примењују се царински прописи, ако овим законом није друкчије одређено.

Члан 59.

За обрачун и наплату ПДВ при увозу добара надлежан је царински орган који спроводи царински поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

ХИ. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 60.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај обвезник - правно лице, ако:

- 1) не испуни овим законом прописане обавезе (члан 10. став 2);
- 2) не исправи износ ПДВ који дугује или не обрачуна ПДВ у случају измене пореске основице (члан 21);
- 3) одбије ПДВ као претходни порез, а за то не испуњава услове (члан 28, члан 32б и члан 36а став 4. тачка 3);
- 4) одбије ПДВ као претходни порез, а на то нема право (члан 29. став 1);
- 5) не исправи одбитак претходног пореза (члан 31. и члан 31а);
- 6) не обавести писмено примаоца добара и услуга о поништају, измени или укидању решења (члан 31а став 2);
- 7) не изврши исправку одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности и улагања у објекте (чл. 32. и 32а);
- 8) не достави стицаоцу неопходне податке за спровођење исправке одбитка претходног пореза (члан 32. став 5);
- 9) искаже ПДВ на рачуну или другом документу или одбије ПДВ као претходни порез, а није имао на то право (члан 33. став 2, члан 35. став 7. и члан 36. ст. 4. и 5);
- 10) одбије износ ПДВ надокнаде као претходни порез, а ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга није платио (члан 34. став 4);
- 11) не плати ПДВ у прописаном року (члан 36а, члан 37. тачка 4) и члан 51);
- 12) не престане да користи систем наплате, а да је на то обавезан (члан 36а став 7);
- 13) не изда рачун (члан 37. тачка 2) и члан 42);
- 14) не води прописану евиденцију (члан 37. тачка 3) и члан 46);
- 15) не обрачуна ПДВ (члан 37. тачка 4), и члан 49);
- 16) не достави обавештење пореском органу (члан 37. тачка 5) и члан 51а);
- 17) не преда евиденциону пријаву у прописаном року (члан 38. став 1);

18) не наведе ПИБ у свим документима које прописује овај закон (члан 38. став 4);

19) не поднесе захтев за брисање из евиденције за ПДВ због престанка обављања делатности, у прописаном року (члан 38а став 2);

20) не испуни обавезе на дан престанка ПДВ активности (члан 40);

21) не чува евиденцију и документацију у прописаном року (члан 47).

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

За прекршаје из става 1. овог члана, казниће се предузетник новчаном казном од 12.500 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се обвезник - физичко лице новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у суду, органу јединице локалне самоуправе, адвокатској комори, професионалном удружењу, као и другом органу или организацији надлежној за упис у регистар, ако без потврде из члана 38а став 5. овог закона изврши брисање обвезника из регистра.

Члан 60а

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај порески дужник - правно лице које није обвезник, ако не плати ПДВ у прописаном року (члан 51. став 3).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се порески дужник - предузетник који није обвезник новчаном казном од 12.500 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се порески дужник - физичко лице које није обвезник новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

ХИИ. ПРЕЛАЗНИ РЕЖИМ

Члан 61.

Влада Републике Србије уредиће извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

XIV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 62.

Одредбе овог закона примењују се на сав промет добара и услуга и увоз добара, који се врше од 1. јануара 2005. године.

Ако је обвезник за издате рачуне или примљене авансе закључно са 31. децембром 2004. године, платио порез на промет, а промет добара, односно услуга је настао од 1. јануара 2005. године, може да умањи пореску обавезу по основу пореза на додату вредност за испоручена добра и услуге у пореском периоду, за износ плаћеног пореза на промет.

Ако се добра или услуге испоручују у деловима у смислу члана 14. став 4. и члана 15. став 3. овог закона, одредбе овог закона примењују се на онај део промета добара и услуга извршен од 1. јануара 2005. године, а одредбе закона којим се уређује порез на промет на део који је извршен закључно са 31. децембром 2004. године.

Порески обвезник је дужан да сачини списак издатих рачуна и примљених аванса из става 2. овог члана и списак достави надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара 2005. године.

Члан 63.

Лице које је у 12 месеци који претходе дану подношења евиденционе пријаве из члана 37. тачка 1) овог закона остварило или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет производа и услуга већи од 2.000.000 динара, обавезно је да надлежном пореском органу поднесе евиденциону пријаву за ПДВ најкасније до 30. септембра 2004. године.

Лице које је у 12 месеци који претходе дану подношења евиденционе пријаве из става 1. овог члана остварило или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет производа и услуга већи од 1.000.000 динара, може надлежном пореском органу да поднесе евиденциону пријаву најкасније до 30. септембра 2004. године.

Члан 64.

Лица која су обвезници ПДВ у складу са овим законом, дужна су да на дан 31. децембра 2004. године изврше попис затечених залиха дуванских прерађевина, алкохолних пића, кафе, моторног бензина, дизел горива и лож-уља, намењених даљем промету и утврде износ пореза на промет производа садржаног у тим залихама који је обрачунат при набавци, а који је плаћен преко куповне цене или при увозу.

Утврђени износ пореза из става 1. овог члана, обвезник може да користи као претходни порез, у складу са одредбама овог закона, ако те производе користи за вршење промета добара и услуга, а има право на одбитак претходног пореза.

Одбитак претходног пореза из става 2. овог члана може се остварити у износу који одговара сразмерно извршеном промету добара и услуга у наредним пореским периодима.

Обвезник нема право на повраћај утврђеног износа пореза на промет из става 1. овог члана.

Пописне листе из става 1. овог члана, као и списак добављача, односно увозних царинских декларација за производе из става 1. овог члана, обвезник је дужан да достави надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара 2005. године.

Министар ближе уређује начин остваривања права на одбитак пореза на промет као претходног пореза.

Члан 65.

Лица која су обвезници ПДВ у складу са овим законом дужна су да на дан 31. децембра 2004. године изврше попис новоизграђених грађевинских објеката и грађевинских објеката чија је изградња у току.

Новоизграђени грађевински објекти који до 31. децембра 2004. године нису испоручени или нису плаћени, опорезују се у складу са законом којим се уређују порези на имовину.

За грађевински објекат чија је изградња у току, а који се испоручује од 1. јануара 2005. године, утврђује се вредност на дан 31. децембра 2004. године и опорезује се у складу са законом којим се уређују порези на имовину.

Вредност објекта из става 3. овог члана настала од 1. јануара 2005. године, опорезује се у складу са овим законом.

Пописне листе из става 1. овог члана обвезник је дужан да достави надлежном пореском органу најкасније до 15. јануара 2005. године.

Члан 66.

На обавезе обрачунавања и плаћања пореза на промет производа и услуга настале до 31. децембра 2004. године примењује се Закон о порезу на промет ("Службени гласник РС", бр. 22/2001, 73/2001, 80/2002 и 70/2003).

Члан 67.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о порезу на додату вредност ("Службени лист СРЈ", бр. 74/99, 4/2000, 9/2000, 69/2000 и 70/2001).

1. јануара 2005. године престаје да важи Закон о порезу на промет ("Службени гласник РС", бр. 22/2001, 73/2001, 80/2002 и 70/2003) и прописи донети на основу тог закона, с тим што ће се Уредба о начину евидентирања промета преко регистар каса са фискалном меморијом и о динамици увођења тих каса ("Службени гласник РС", бр. 5/2003, 39/2003, 72/2003, 2/2004 и 31/2004) и прописи донети на основу те уредбе примењивати до почетка примене закона којим ће се уредити увођење и евидентирање промета преко фискалних каса.

Члан 68.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се од 1. јануара 2005. године, осим одредаба члана 37 тачка 1), члана 63 и одредаба овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УШЛЕ У ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност

("Сл. гласник РС", бр. 61/2005)

Члан 30.

Лица која обављају промет добара и услуга из члана 25. став 2. тачка 7) Закона о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр. 84/04 и 86/04) за која је министарство надлежно за послове здравља платило ПДВ, за добра која су предмет уговора о донацији и хуманитарној помоћи, имају право на рефундацију ПДВ плаћеног при набавци добара у Републици, односно при увозу, од 1. јануара 2005. године до ступања на снагу овог закона.

Право на рефундацију ПДВ плаћеног при набавци добара и услуга у Републици, односно при увозу добара, у роковима из става 1. овог члана, имају и традиционалне цркве и верске заједнице за добра и услуге који су непосредно повезани са верском делатношћу.

Министар надлежан за послове финансија ближе одређује поступак остваривања права на рефундацију ПДВ, као и шта се сматра добрима и услугама непосредно повезаним са верском делатношћу, у смислу овог члана.

Члан 31.

Одредбе члана 14. овог закона у делу који се односи на поделу претходног пореза и начин утврђивања сразмерног пореског одбитка примењује се од 1. октобра 2005. године, а у делу који се односи на исправку сразмерног пореског одбитка од 1. јануара 2006. године.

Члан 32.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност

("Сл. гласник РС", бр. 61/2007)

Члан 25.

Обвезник који је у 2007. години остварио укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објеката за вршење делатности (у даљем тексту: укупан промет), мањи од 2.000.000 динара, за промет добара и услуга који врши од 1. јануара 2008. године не обрачунава и не плаћа ПДВ.

Члан 26.

Обвезник који је у 2007. години остварио укупан промет већи од 2.000.000 динара, а мањи од 4.000.000 динара, може да се определи за обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ ако надлежном пореском органу достави писмено обавештење у року за подношење пореске пријаве за последњи порески период 2007. године.

Писмено обавештење из става 1. овог члана садржи податке о:

- 1) називу, адреси и ПИБ - у обвезника;
- 2) месту и датуму обавештења;
- 3) износу оствареног промета у 2007. години.

Обвезник из става 1. овог члана који није доставио писмено обавештење надлежном пореском органу у року из става 1. овог члана, за промет добара и услуга који врши од 1. јануара 2008. године не обрачунава и не плаћа ПДВ.

Члан 27.

Обвезник из члана 25. и члана 26. став 3. овог закона дужан је да са стањем на дан 31. децембра 2007. године изврши попис добара при чијој је набавци остварио право на одбитак претходног пореза, и то:

- 1) залиха добара набављених од 1. јануара 2005. године;
- 2) опреме и објеката за вршење делатности за које на дан 1. јануара 2008. године постоји обавеза исправке одбитка претходног пореза;
- 3) добара, осим добара из тач. 1) и 2) овог става, набављених од дана ступања на снагу овог закона.

Обвезник из става 1. овог члана дужан је да утврди износ оствареног одбитка претходног пореза за добра из става 1. тач. 1) и 3) овог члана, да изврши исправку одбитка претходног пореза за добра из става 1. тачка 2) овог члана и да за та добра утврди износ исправљеног одбитка претходног пореза у складу са законом.

Пописне листе из става 1. овог члана обвезник је дужан да достави надлежном пореском органу најкасније до 20. јануара 2008. године.

Утврђени износ оствареног одбитка претходног пореза и износ исправљеног одбитка претходног пореза из става 2. овог члана, обвезник је дужан да плати до 20. фебруара 2008. године.

Министар надлежан за послове финансија ће уредити садржину пописних листи из става 1. овог члана, као и начин утврђивања износа оствареног одбитка претходног пореза из става 2. овог члана.

Члан 28.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај обвезник - правно лице, ако:

- 1) не утврди износ оствареног и износ исправљеног одбитка претходног пореза (члан 27. став 2. овог закона);
- 2) не достави пописне листе у прописаном року (члан 27. став 3. овог закона);
- 3) не плати утврђени износ оствареног и износ исправљеног одбитка претходног пореза у прописаном року (члан 27. став 4. овог закона).

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се обвезник - предузетник новчаном казном од 12.500 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана, казниће се обвезник - физичко лице новчаном казном од 5.000 до 50.000 динара.

Члан 29.

Право на рефундацију ПДВ из члана 22. овог закона може се остварити само на основу уговора о купопродаји стана овереног после ступања на снагу овог закона.

Члан 30.

Пропис из члана 27. став 5. овог закона министар надлежан за послове финансија донеће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 31.

Одредбе члана 11, члана 12. став 2, члана 14. ст. 1. и 2. и члана 15. овог закона примењиваће се од 1. јануара 2008. године.

Члан 32.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност

("Сл. гласник РС", бр. 93/2012)

Члан 50.

Подношење пореске пријаве, плаћање ПДВ и остваривање права на повраћај ПДВ за пореске периоде у 2012. години врши се у складу са одредбама Закона о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 86/04 - исправка, 61/05 и 61/07).

Члан 51.

Обвезник ПДВ који се определио за обавезу плаћања ПДВ до 15. јануара 2012. године може да поднесе захтев за брисање из евиденције за ПДВ у складу са овим законом надлежном пореском органу од 1. јануара 2014. године.

Члан 52.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије", а примењиваће се од 1. јануара 2013. године, осим одредаба члана 15, члана 26. став 2. и члана 45, које ће се примењивати од 1. октобра 2012. године, члана 32, који ће се примењивати од 31. децембра 2012. године, као и одредаба овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката, које ће се примењивати од дана ступања на снагу овог закона.